Valtatien 8 kehittäminen Limingan kohdalla

Kehittämisselvitys

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

Valtatien 8 kehittäminen Limingan kohdalla

Kehittämisselvitys

Julkaisuluvat:
Pohjakartat © Maanmittauslaitos, lupa nro 20/MYY/07
Pohjakartat © Genimap Oy, Lupa L4356

Kannen kuva:
Valtatie 8, Lumijoentien liittymän kohdalla.
Kuvamanipulaatio Kari Kuvaja, Destia

Raportin valokuvat:
Destia, Eila Köngäs

Raportin ilmakuvat:
Limingan kunta

Julkaisu saatavana:

Tiehallinto
Oulun tiepiiri
PL 261
90101 OULU
Puhelinvaihde 0204 2211

TIIVISTELMÄ

Kehittämisselvityksen kohteena on valtatie 8 välillä Lapinkangas (kantatien 86 eli Paavolantien risteys) - Haaransilta (valtatien 4 risteys) Limingan kunnassa. Tarkastelujakson pituus on noin 6,5 km. Selvityksessä kuvataan valtatien 8 alustava kehittämispolku nykytilasta työssä asetettuun tavoitetilaan vuonna 2030.

Vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne valtatiellä vuonna 2005 oli 7300-10 000 ajon./vrk. Liikenteen kasvun arvioidaan olevan 2 % vuodessa. Valtatien palvelutaso heikkenee tasolle E/huono hyvin nopeasti mikäli mitään parannustoimenpiteitä ei nykyverkolla tehdä.

Valtatiellä 8 tapahtui tarkasteluosuudella vuosina 2001–2005 yhteensä 39 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista 15 onnettomuutta oli loukkaantumiseen johtaneita. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tieosuudella ei tällä aikavälillä tapahtunut.

Kirkonkylän seudun asemakaavaan laaditaan muutosta Liminganportin alueen kehittämiseksi (vt 8 ja Kedonperäntien väliset korttelit). Kaavamuutoksella mahdollistetaan kaupan suuryksikön sijoittuminen alueelle. Lisäksi kirkonseudun asemakaavaa on laajennettu ja sitä on tarkoitus laajentaa edelleen valtatien 8 eteläpuolelle.

Tavoitetilanteessa vuonna 2030 valtatie 8 on koko tarkasteluosuudella korkealuokkainen 2+2 –kaistainen sekaliikennetie. Ajoradat on erotettu toisistaan keskikaiteella. Valtatiellä on tavoitetilanteessa neljä yleisen tien eritasoliittymää: Ylivieskantien, Lumijoentien, Kurkitien ja Haaransillan liittymät. Muita liittymiä valtatielle ei ole. Alueella on kattava rinnakkaistieverkko..

Kehittämällä valtatie koko tarkasteluosuudella 2+2 –kaistaiseksi, keskikaiteelliseksi tieksi, jossa liittyminen tapahtuu eritasoliittymien kautta, saadaan valtatien palvelutaso nostettua korkealuokkaiseksi, palvelutasoluokkaan A-B. Liikkuminen on sujuvaa ja turvallista. Kohtaamisonnettomuudet on estetty keskikaiteella ja liittyminen valtatielle tapahtuu eritasoliittymien kautta. Pitkämatkainen liikenne on erotettu paikallisesta liikenteestä. Valtatien poikittainen liikenne kulkee eri tasossa. Kevyelle liikenteelle on omat väylänsä. Onnettomuusvähenemä on noin 1 henkilövahinkoon johtanut onnettomuus/vuosi.

Tiejärjestelyt tukevat kunnan maankäytön kehittämisajatuksia ja mahdollistavat Limingan keskusta-alueen toimintojen kehittämisen valtatien molemmin puolin. Liikkuminen asemakaava-alueen sisällä esimerkiksi asuinalueiden ja keskustan välillä on sujuvaa ja turvallista eikä edellytä valtatien liikenteen sekaan poikkeamista.

Tiejärjestelyjen kehittäminen tapahtuu vaiheittain. Kehittämispolku on määritelty maanäytön kehitysnäkymien ja liikennemäärien kasvuennusteen mukaan. Toimenpiteiden alustava kustannusarvio on 31 milj. euroa.

.

ALKUSANAT

Kehittämisselvityksessä on määritelty valtatien 8 kehittämisratkaisut ja -kehittämispolku sekä kehittämistoimenpiteiden sijoittuminen Limingan keskustan kohdalla. Toimenpiteiden avulla tien toimivuus ja liikenneturvallisuus pystytään turvaamaan pitkällä aikavälillä.

Työssä on sovitettu yhteen alueidenkäytön tavoitteet sekä päätieverkon kehittämistavoitteet.

Selvitystyötä ovat ohjanneet Tiehallinnon ja Limingan kunnan edustajat:

Timo Mäkikyrö	Tiehallinto, Oulun tiepiiri
Risto Leppänen	Tiehallinto, Oulun tiepiiri
Pentti Kela	Limingan kunta
Jukka Weisell	Limingan kunta

Kehittämisselvitys on laadittu Destian Konsultoinnissa, jossa työstä ovat vastanneet Kari Kuvaja, Eila Köngäs ja Mika Räsänen.

Oulussa kesäkuussa 2007

Tiehallinto
Oulun tiepiiri

SISÄLTÖ

ALKUSANAT

TIIVISTELMÄ

1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET 9
- 1.1 Selvityskohde 9
- 1.2 Tavoitteet 9
- 1.3 Aikaisemmat suunnitelmat ja muu tausta-aineisto 9
- 1.4 Kuvaus liikenneolosuhteista 11
- 1.5 Liikennemäärät ja -ennuste 12
- 1.6 Valtatien palvelutaso 14
- 1.7 Liikenneturvallisuus 15
- 1.8 Maankäyttö 16
- 1.9 Ympäristö 18

2 VAIHTOEHTOTARKASTELUT 19
- 2.1 Yleistä 19
- 2.2 Valtatien poikkileikkausvaihtoehdot 19
- 2.3 Eritasoliittymävaihtoehdot 20

3 VALTATIEN 8 KEHITTÄMINEN 23
- 3.1 Tavoitetilanne vuonna 2030 23
- 3.2 Hankkeen vaikutukset ja tavoitteiden toteutuminen 23
- 3.3 Kehittämispolku ja alustava kustannusarvio 24

4 JATKOTOIMENPITEET 28

5 LIITTEET 29

LIITTEET

Yleiskartta
Suunnitelmakartta: Lumijoentie (aluevaraus)
Suunnitelmakartta: Kurkitie (aluevaraus)
Valtatien poikkileikkaus

1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

1.1 Selvityskohde

Kehittämisselvityksen kohteena on valtatie 8 välillä Lapinkangas (kantatien 86 eli Ylivieskantien risteys) - Haaransilta (valtatien 4 risteys) Limingan kunnassa. Tarkastelujakson pääosa ja keskeiset kehittämistarpeet sijoittuvat Limingan kirkonkylän kohdalle. Tarkastelujakson pituus on noin 6,5 km.

1.2 Tavoitteet

Selvitystyön tavoitteena on määritellä valtatien 8 kehittämisratkaisut ja -polku sekä kehittämistoimenpiteiden sijoittuminen Limingan keskustan kohdalla, jotta tien toimivuus ja liikenneturvallisuus pystytään turvaamaan pitkällä aikavälillä. Kehittämistoimenpiteistä koostetaan esiselvitystasoinen kehittämisraportti. Työn tavoitteena on suunnitella korkeatasoinen väylä tarvittavine liittymäjärjestelyineen sekä rinnakkaistiejärjestelyt huomioonottaen alueidenkäytön tavoitteet sekä valtakunnalliset päätieverkon kehittämistavoitteet.

Selvityksessä kuvataan valtatien 8 alustava kehittämispolku nykytilasta työssä asetettuun tavoitetilaan vuonna 2030. Tavoitetilassa kuvataan mm. valtatien poikkileikkaustyyppi, liittymäjärjestelyt sekä rinnakkais- ja poikittaistieyhteydet.

Lisäksi Kurkitien ja Lumijoentien liittymän tavoitetilanteesta laaditaan alueevaraussuunnitelma, jossa osoitetaan liittymän järjestelyperiaatteet ja tilatarve asemakaavan liikennealueen määrittelyä varten.

Selvitystyössä hyödynnetään aikaisempia tie- ja liikennesuunnitelmia, sekä muuta kohteesta julkaistua aineistoa.

1.3 Aikaisemmat suunnitelmat ja muu tausta-aineisto

- **Ketunmaan paikallistien 18627 parantaminen:** Tiesuunnitelma 1989 (ei vahvistettu), tiesuunnitelman muutossuunnitelma 1990, rakennussuunnitelma 1990.
- **Yleissuunnitelma: Valtatie 4 välillä Haurukylä-Kempele ja valtatie 8 välillä Lapinkangas-Haaransilta** (1994). Suunnitelmassa vt 8 Lapinkangas-Haaransilta -välillä on esitetty rakennettavaksi moottori- ja moottoriliikennetieksi. Eritasoliittymäjärjestelyitä on esitetty Lapinkankaan (kt 86), Lumijoentien (mt 813) ja Kedonperän (nyk. vt 4) risteyksiin, sekä Haaransillalle. Lisäksi alueella on suunniteltu kevyen liikenteen järjestelyjä, sekä vt 8 eteläpuolelle rinnakkaistieyhteys. Parantamistoimenpiteet on suunniteltu toteutettaviksi vaiheittain.
- **Yleissuunnitelman täydentäminen ja ympäristövaikutusten arviointiselostus: Valtatie 4 välillä Haurukylä-Kempele ja valtatie 8 välillä Lapinkangas-Haaransilta** (1995). Selvityksessä on tutkittu toimenpidevaihtoehtoja vt 4:n parantamiseksi välillä Haurukylä-Haaransilta, sekä arvioitu hankkeen ympäristövaikutuksia. Valtatietä 8 koskien ei ole esitetty yleissuunnitelman lisäselvitystarpeita.
- **Limingan tieverkko- ja liikenneturvallisuussuunnitelma** (1996)

- **Tarveselvitys: Valtatie 8 välillä Lapinkangas-Haaransilta** (1997). Kolmessa vaiheessa toteutettavassa moottoritiesuunnitelmassa on esitetty eritasoliittymäratkaisua Haaransillalle, toisen ajoradan rakentamista vt 8:lle, sekä risteyssillan rakentamista Jutkoperän (18628) ja Temmesjoen länsipuolen (18629) paikallisteiden kohdalle. Lisäksi on ehdotettu 2-ramppista eritasoliittymää kt 86 ja Lumijoentien (813) risteyksiin, sekä kevyen liikenteen väyläjärjestelyjä.
- **Tarveselvitys: Vt 8 välillä Vaasa-Oulu** (1997).
- **Tiesuunnitelma: Vt 4 välillä Haurukylä-Kempele ja vt 8 välillä Jutkokylä-Haaransilta** (1997).
- **Toimivuustarkastelu: Valtatien 8 parantaminen, Liminka** (2001). Tarkastelussa on tutkittu Ketunmaan paikallistien (18627) liittymän sijoittamisvaihtoehtoja valtatiellä 8 eri nopeusrajoituksilla vuoden 2020 arvioiduilla huipputuntiliikennemäärillä.
- **Liikenneturvallisuustarkastus: Valtatien 8 liikennejärjestelyt Limingan taajaman kohdalla** (2001). Tarkastuksessa on vertailtu tiesuunnitelmassa esitettyjen vaihtoehtojen liikenneturvallisuusnäkökohtia Limingan taajaman kohdalla.
- **Tiesuunnitelma: Vt 8 liikennejärjestelyt, Liminka** (2004).
- **Liikennejärjestelyt Vt 8 ja Mt 813 risteyksessä Limingassa** (2004). Suunnitelmassa on esitetty Mt 813 risteysalueelle uusia ajoratoja, kevyenliikenteen väylä, sekä kaistajärjestelyjä ja kevyenliikenteen alikulkusilta vt 8:lle.
- **Tarveselvitys: Lumijoentien (813) ja vt 8 liittymän toimivuus** (2005). Selvityksessä on ehdotettu Lumijoentien (813) ja vt 8 risteykseen oikealle kääntymiskaistoja, sekä valo-ohjaukseen varautumista.
- **Rakennussuunnitelma: Vt 8 liikennejärjestelyt, Liminka** (2006).
- **Limingan liikenneturvallisuussuunnitelma** (2007). Suunnitelmassa on selvitetty Limingan liikenneturvallisuuden nykytila ja ongelmat, sekä esitetty liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Selvityksessä ehdotetaan mm. 60 km/h tiekohtaisen nopeusrajoituksen jatkamista vt 8:lla Ketunmaantien (18627), Lumijoentien (813) ja Shellin liittymien kohdalla, sekä 100 km/h nopeusrajoituksen alentamista 80 km/h Ketunmaantien (18617) ja kantatien 86 välillä.
- **Liminganportti, vähittäiskaupan suuryksikön vaikutusten arviointi** (2007). Raportissa on tutkittu Kurkitien alueelle sijoittuvan kaupan suuryksikön yhteiskunnallisia ja liikenteellisiä vaikutuksia. Raportissa suositellaan vähittäiskaupan suuryksikön rakentamista alueelle.

Viimeaikaiset parannushankkeet

Syksyllä 2006 valmistui paikallistien 18628 uusi yhteys valtatielle 8 Kurkitien kautta. Kurkitien liittymään on rakennettu valtatielle väistötila. Vanha paikallistieyhteys on muutettu kaduksi (Kedonperäntie) ja sillä on moottoriajoneuvoilla läpiajo kielletty.

Tiehallinto on käynnistänyt syksyllä 2006 liittymien ja kevyen liikenteen parantamishankkeen koskien valtatien 8, Ketunmaan paikallistien 18627, Lumijoentien mt 813 ja Shellin liittymiä. Hanke, joka toteutetaan vuosina 2006-

2007, sisältää Ketunmaantien liittymän siirtämisen uuteen paikkaan, liittymien kanavoinnin ja alikulkukäytävän rakentamisen, sekä kevyen liikenteen väylän rakentamisen maantien 813 varrelle. Liittymään varaudutaan rakentamaan liikennevalot.

1.4 Kuvaus liikenneolosuhteista

Tieverkon perustiedot

Suunnittelualueen tieverkon rungon muodostaa valtatie 8, joka on samalla osa eurooppatieverkkoa numerolla E8. Valtatien geometria ja rakenteellinen kunto ovat hyvät. Tarkasteltavalla tiejaksolla päällysteen leveys on 10 m, ajoradan leveys 7,5 m ja pientareen leveys 1,5 m molemmilla puolilla. Nopeusrajoitus vapailla tieosuuksilla on 80 -100 km/h ja pääliittymissä liittymäkohtaisesti 50, 60 tai 80 km/h. Tarkasteltava tiejakso on kokonaan valaistu.

Valtatielle sijoittuvat tarkastelujaksolla seuraavat yleisen tien liittymät:

- Kt 86 Kannus-Liminka (katuosoite: Paavolantie)
- Mt 18627 Ketunmaa (Ketunmaantie)
- Mt 813 Pattijoki-Liminka (Lumijoentie)
- Mt 18628 Jutkoperä (Kurkitie)
- Mt 18629 Temmesjoen länsipuoli (Lännentie)
- Vt 4 Helsinki-Utsjoki (Jyväskyläntie) ja mt 847 Ii-Kempele (Ouluntie)

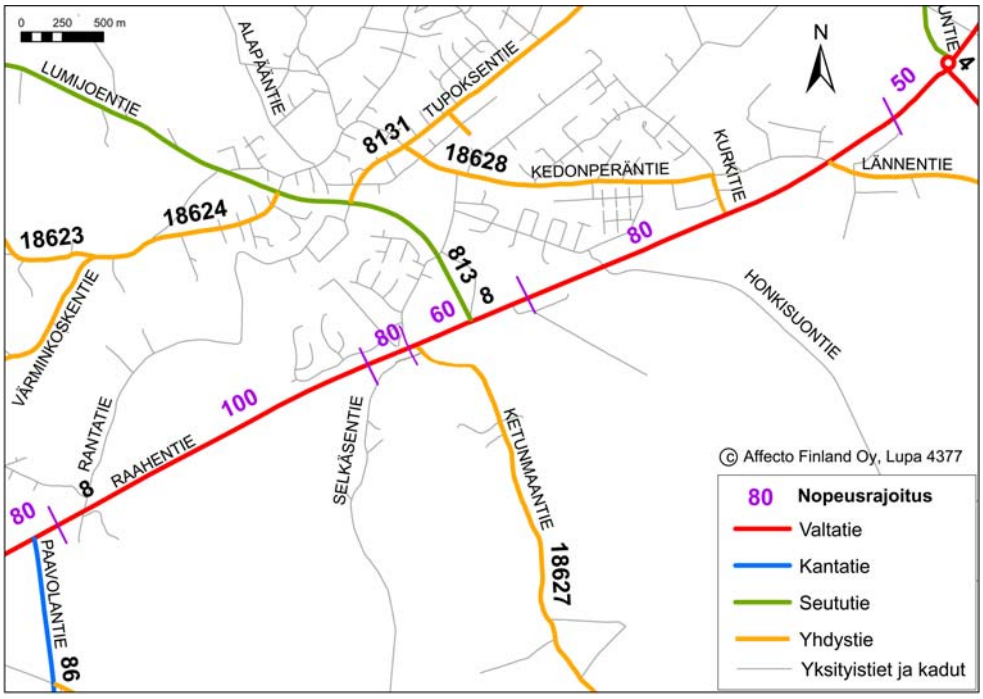

Kuva 1. Alueen tieverkko ja valtatien nopeusrajoitukset.

Liikenteellisesti merkittävimpiä yksityistieliittymiä osuudella ovat Shell-huoltoaseman, Selkäsentien ja Honkisuontien yksityistieliittymät. Kaikki liittymät ovat pääsuunnassa kanavoimattomia tasoliittymiä. Kantatien 86, Shellin ja Kurkitien liittymissä on väistötilat.

Rinnakkaistiet

Valtatien suuntaista varsinaista rinnakkaista tieyhteyttä ei tällä hetkellä ole kirkonkylän kohdalla. Kurkitien ja Lumijoentien liittymien välillä on kuitenkin yhteys kuntakeskuksen kautta. Uusien katuyhteyksien myötä rinnakkainen yhteys on muodostumassa valtatien pohjoispuolelle. Maankäytön muutosten ja liikennemäärän kasvamisen myötä valtatien eteläpuolelle tulee rakentaa rinnakkainen tieyhteys, palvelemaan paikallista liikennettä.

Kevyen liikenteen väylät

Valtatien 8 pohjoispuolella Kedonperäntien liittymän ja Haaransillan kiertoliittymän välillä on yleisen tien kevyen liikenteen väylä. Väylän pituus on noin yksi kilometri, eikä se risteä valtatien kanssa. Lähellä Haaransillan kiertoliittymää kulkee valtatien 4 suuntaisesti yleisen tien kevyen liikenteen väylä, joka alittaa valtatien 8 alikulkukäytävän kautta.

Muulla osuudella ei ole tällä hetkellä valtatien suuntaisesti kulkevaa kevyen liikenteen väylää. Maankäytön toteutumisen myötä valtatien suuntaiset kevyen liikenteen yhteydet tulevat tarpeelliseksi.

Joukkoliikennereitit ja -pysäkit

Linja-autoliikenteen pikavuorot kulkevat valtatietä pitkin käymättä Limingan kuntakeskuksessa. Pikavuoro-linja-autojen pysäkit ovat Haaransillan ja Lumijoentien liittymien kohdalla. Osa Raahe-Oulu välin vakiovuoroista kulkee myös valtatietä pitkin, Lumijoen kautta tulevat kulkevat kuntakeskuksen kautta. Paikallisliikenteen bussien reitit Limingasta Ouluun ja Tyrnävälle eivät kulje valtatietä pitkin.

1.5 Liikennemäärät ja -ennuste

Valtatie 8 on tärkeä länsirannikon ja Pohjois-Suomen välistä liikennettä välittävä reitti, sekä merkittävä pendelöintiväylä Oulun ja sen eteläpuolisten kuntien välillä. Liikennetietojen ja liittymävirtalaskentojen mukaan valtatien 8 läpiajoliikenteen osuuden koko alueen liikenteestä arvioidaan olevan lähes 60 %.

Kantatien 86 ja Lumijoentien liittymän välisellä osuudella vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) oli vuonna 2005 noin 7300 ajon./vrk. Lumijoentien ja Haaransillan välillä KVL oli noin 10 000 ajon./vrk. Raskaan liikenteen osuus kokonaisliikenteestä oli noin 11 %. Liikenteen kasvu on näkyvissä koko tieverkolla, ja esimerkiksi Limingan kirkonkylän kohdalla liikennemäärä on lisääntynyt valtatiellä viime vuosina selvästi (tierekisteri: KVL-kasvu 8019 -> 9834 vuosina 1999-2006).

Tierekisterin tietojen mukaan valtatien liikenteen kausivaihtelu on luokitukseltaan normaalia (luokkaa 2-3). Kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne (KKVL) on noin 13 % suurempi kuin KVL. Liikenteellisesti vilkkaimmat viikot olivat vuonna 2006 Lapinkangas-Lumijoentie –välillä viikko 36 ja Lumijoentie-Haaransilta -välillä viikko 44. Viikonpäivistä vilkkain on perjantai. Tuntivaihtelu noudattelee tyypillistä työmatkaliikenteen töihin meno- ja paluuliikenteen käyrää. Vuorokauden huipputunti on iltapäivällä klo 16-17. Huipputuntiliikenne (100. vilkkain tunti) oli vuonna 2006 Lapinkangas-Lumijoentie välillä 782 ajon./vrk ja Lumijoentie-Haaransilta –välillä 1143 ajon./vrk.

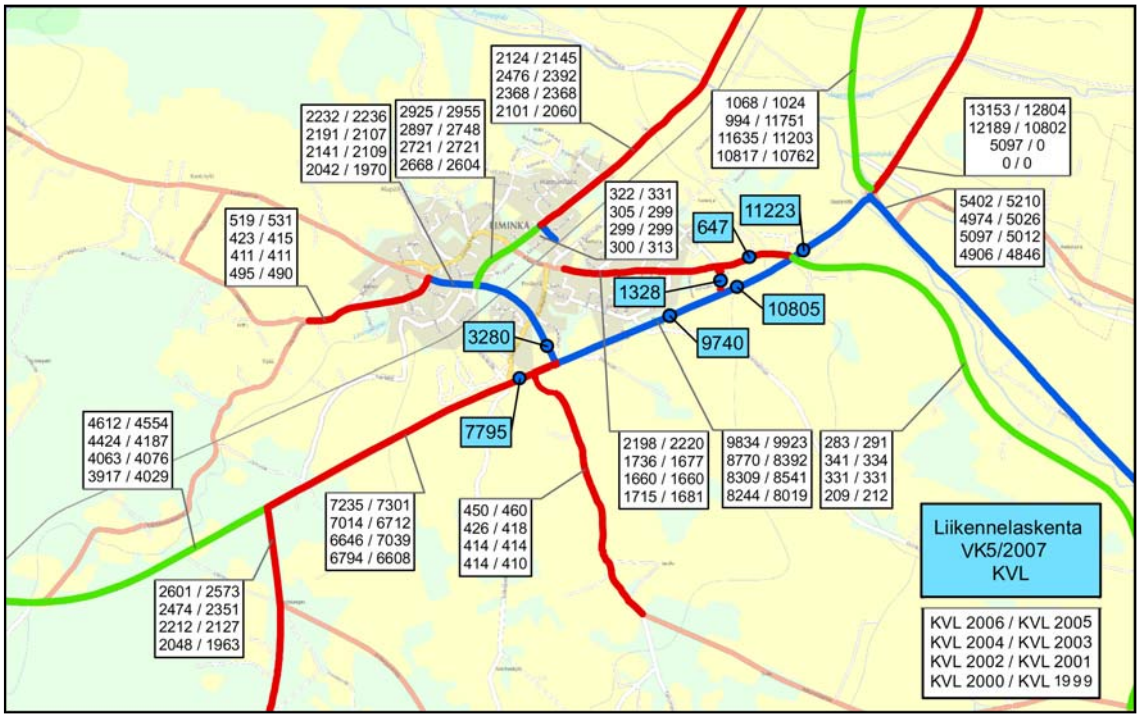

Kuva 2. Keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL, ajon./vrk) helmikuussa 2007 (sinisissä laatikoissa) ja vuosina 1999-2006 (valkoisissa laatikoissa) tarkastelualueen yleisillä teillä. Värijanat kuvaavat tieosuutta, jolle tierekisterin ilmoittama seurantatieto kohdentuu.

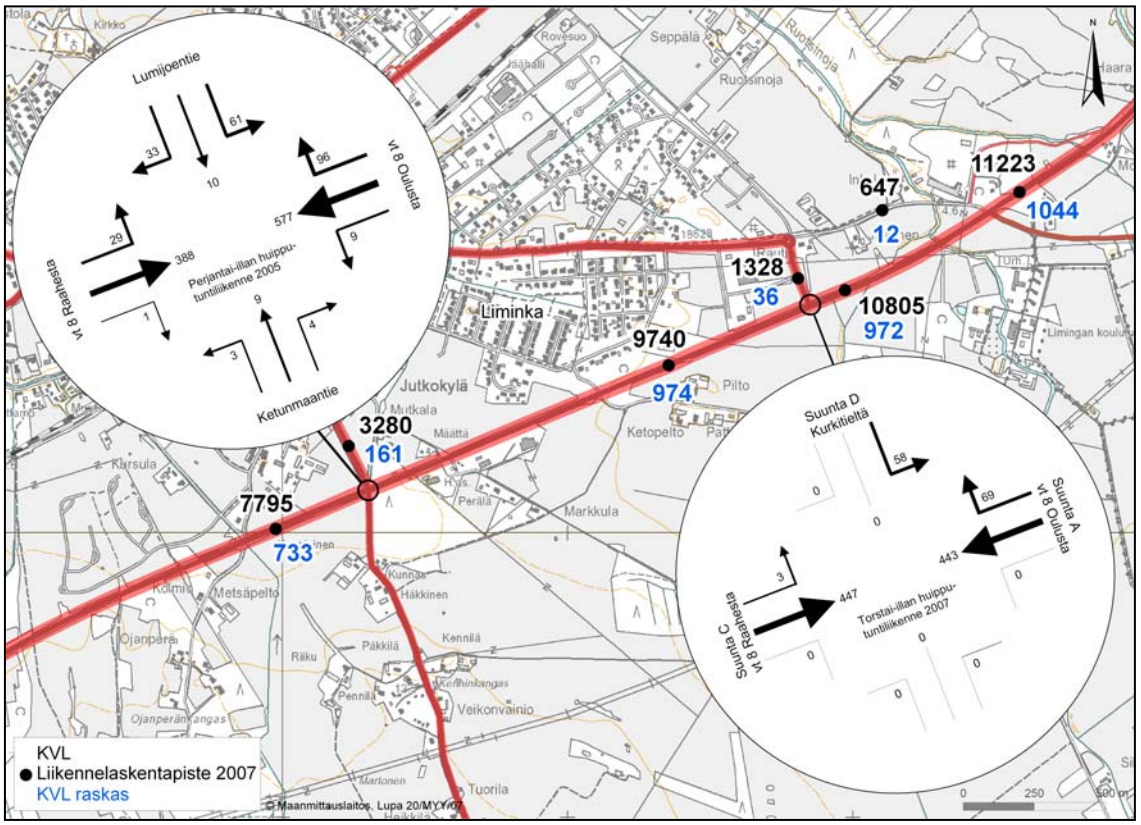

Kuva 3. Valtatien 8 keskimääräinen liikenne vuonna 2007 / raskaiden ajoneuvojen osuus (sinisellä) sekä Lumijoentien kääntyvät liikennevirrat (lokakuu 2005) ja Kurkitien kääntyvät liikennevirrat (helmikuu 2007).

Oulun seudun liikennemallissa valtatiellä 8 ennustettu liikennemäärä vuonna 2020 on välillä Ylivieskantien liittymä – Lumijoentien liittymä 8 880 ajon./vrk ja välillä Lumijoentien liittymä – Haaransilta 12 050 ajon/vrk. Liikenne-ennuste on varsin karkeaa tasoa ja sitä ollaan tarkentamassa SeutuMATO–hankkeen (Seudullinen maankäytön toteuttamisohjelma) yhteydessä. Tulokset eivät ole käytettävissä tämän selvityksen yhteydessä. Maankäyttö kehittyy ja toteutuu lähivuosien aikana vilkkaana Limingassa, jonka myötä liikennemäärä kasvanee suunnittelualueella yleistä liikenteen kasvua enemmän.

Yleisten teiden liikenteen kasvun ja maankäytön kasvuennusteiden perusteella valtatien liikennemäärän arvioidaan kasvavan Limingan kirkonkylän kohdalla noin 2 % vuodessa. Tällä kasvuprosentilla liikennemäärä esimerkiksi vuonna 2020 olisi tarkastelujaksolla 9300-12700 ajon./vrk eli noin 1,3-kertainen nykyliikenteeseen verrattuna.

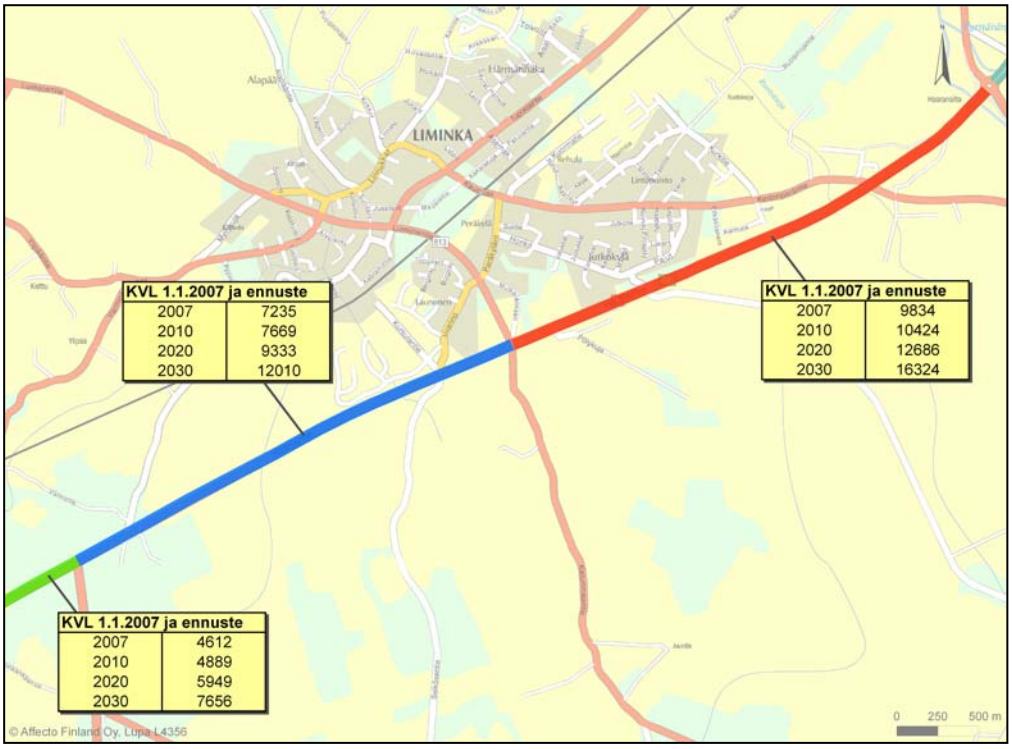

Kuva 4. Liikennemääräennuste 2010-2030, kun vuosikasvu on 2 %.

1.6 Valtatien palvelutaso

Valtatien liikenteellistä toimivuutta on tarkasteltu palvelutasokuvaajan avulla. Vuoden 100. vilkkaimman tunnin aikana palvelutaso on jo nykyisin välttävällä tasolla (= luokka D) Haaransillan ja Lumijoentien liittymien välillä. Luokassa D liikennevirta on epävakaata ja liikkuminen koetaan epämiellyttäväksi.

Oheisesta kuvasta näkyy kuinka palvelutaso heikkenee tasolle E/huono hyvin nopeasti mikäli mitään parannustoimenpiteitä ei nykyverkolla tehdä.

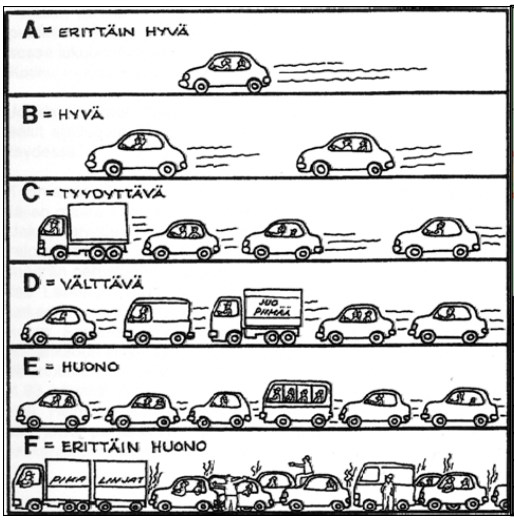

	Jakso 1	Jakso 2	Jakso 3	Jakso 4	Jakso 5
Vuosi 2007	C6	C70	D48	D70	D51
10 %	C24	C91	D70	D92	D74
20 %	C42	D11	D90	E18	D96
30 %	C59	D29	E13	E45	E22
40 %	C75	D46	E38	E69	E49
50 %	C90	D62	E61	E91	E72
Liik.enn. v.2030	C66	D37	E25	E56	E35

Kuva 5. Palvelutasoluokat A-F ja valtatien palvelutason kehittyminen (100. huipputunti) erilaisilla liikennemäärän kasvuennusteilla. Lukuarvo palvelutasoluokan perässä kuvaa kuinka suuri osa kyseisen kohdan liikennesuoritteesta ajaa kyseisessä luokassa.

1.7 Liikenneturvallisuus

Liikenneonnettomuudet

Valtatiellä 8 tapahtui tarkasteluosuudella vuosina 2002–2006 yhteensä 39 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista 15 onnettomuutta oli loukkaantumiseen johtaneita. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tieosuudella ei tällä aikavälillä tapahtunut.

Suurin osa onnettomuuksista on yksittäisonnettomuuksia (12 kpl) ja kääntymisonnettomuuksia (9 kpl). Pääosa onnettomuuksista on tapahtunut yleisten teiden liittymissä tai niiden läheisyydessä.

Liikenteen laskentalaitteella mitattujen ajoneuvonopeuksien perusteella varsinkin liittymissä käytetään huomattavasti vallitsevaa nopeusrajoitusta suurempia nopeuksia.

Liittymäkohtainen tilanne

Kantatien 86 eli Paavolantien liittymä on väistötilalla varustettu tulppaliittymä. Liittymässä ei ole tällä hetkellä toimivuusongelmia. Liittymässä tapahtui viiden vuoden aikana (2002 - 2006) aikana 10 onnettomuutta, joista 6 kpl johti henkilövahinkoon.

Maantien 813 eli Lumijoentien sekä maantien 18627 eli Ketunmaantien liittymä on vastikään porrastettu ja liittymään ollaan rakentamassa kanavointia. Rakentamisen yhteydessä varaudutaan liikennevalojen rakentamiseen myöhemmin. Liittymässä tapahtui viiden vuoden aikana (2002 - 2006) aikana 3 onnettomuutta.

Maantien 18628 eli Kurkitien liittymä on uusi väistötilalla varustettu tulppaliittymä. Liittymän toimivuus on ruuhka-aikana tyydyttävällä tasolla. Kurkitieltä Oulun suuntaan liittyminen on hankalaa. Liittymän toimivuutta on tarkasteltu *Liminganportti, Vähittäiskaupan suuryksikön vaikutusten arviointi* – selvityksessä. Selvityksessä liittymään suositellaan rakennettavaksi kana-

vointi ja sivusuunnassa kummallekin kääntymissuunnalle omat kaistansa. Uuden maankäytön aiheuttaman liikennemäärän kasvun myötä liikennevalojen rakentaminen liittymään tulee ajankohtaiseksi lähivuosina.

Maantien 18629 eli Lännentien liittymä on nykyisin nelihaaraliittymä, jonka luonne kuitenkin muuttui ratkaisevasti Kurkitien liittymän rakentamisen myötä, jolloin läpiajo keskustaan Kedonperäntien kautta kiellettiin. Kedonperäntien liittymää valtatielle tulisi käyttää vain lähimmät kiinteistöt. Läpiajo keskustasta on kuitenkin kieltomerkeistä huolimatta jatkuvaa ja melko vilkasta. Tämä lisää turvallisuusriskiä nelihaaraliittymässä. Lännentien liikennemäärä on nykyisellään pieni, eikä liittymässä ole toimivuusongelmia. Liittymässä tapahtui viiden vuoden aikana (2002 - 2006) aikana 3 onnettomuutta.

Valtatien 4 eli Haaransillan liittymässä on nykyisin kaksikaistainen kiertoliittymä. Valtatie 4 tulee etelän suunnasta jatkaen itään keskikaiteellisena moottoriliikennetienä. Vanha nelostie (seututie 847) jatkuu liittymästä pohjoisen suuntaan. Liittymässä tapahtui viiden vuoden aikana (2002 - 2006) aikana 10 onnettomuutta, joista 2 kpl johti henkilövahinkoon. Liittymä toimii kaksikaistaisena kiertoliittymänä hyvin. Liittymässä on varaus eritasoliittymälle. Sen toteuttaminen riippuu valtatien 4 kehittämisratkaisusta (uusi ohitustie vai nykyisen tien parantaminen Haaransillan kohdalla).

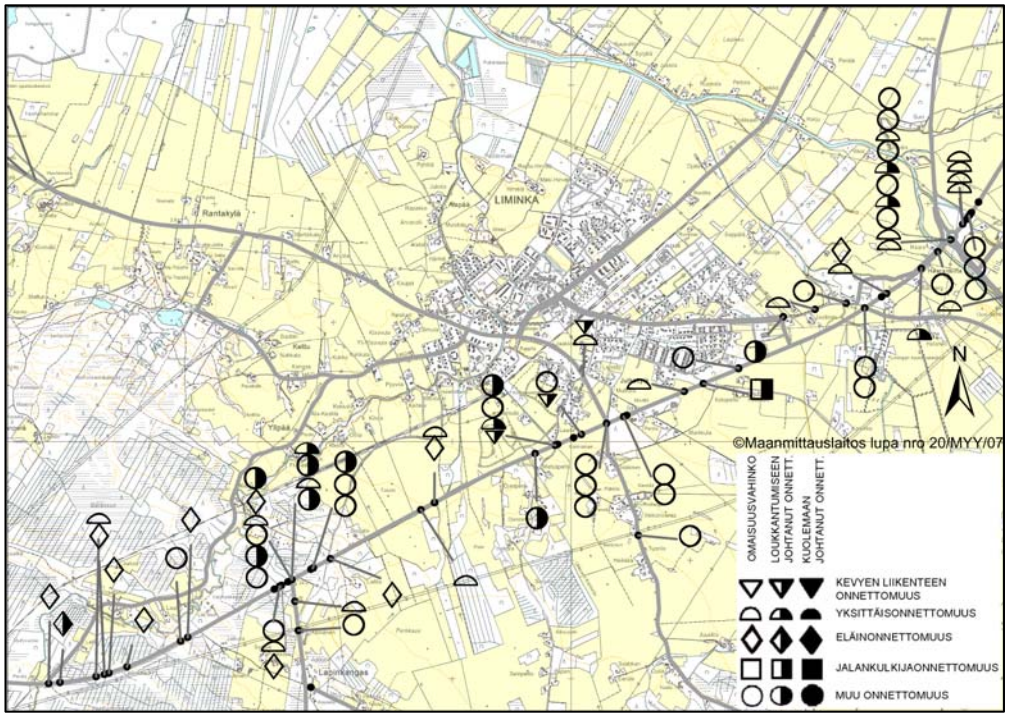

Kuva 6. Tarkastelualueen liikenneonnettomuudet vuosina 2002–2006.

1.8 Maankäyttö

Maankäytön kannalta laajin ja palvelurakenteeltaan monipuolisin alue on Limingan kirkonkylä valtatien 8 pohjoispuolella. Lähialueen muu merkittävä maankäyttö koostuu liikenteellisesti keskeisellä paikalla sijaitsevasta Shell-huoltoasemasta sekä teollisuusalueesta valtatien 8 eteläpuolella.

Limingan väkiluku vuoden 2006 lopussa oli 7963 henkilöä. Suhteellinen väestönkasvu on Limingassa Suomen suurinta (6,3 % vuonna 2006). Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Limingan väkiluku kasvaa vuodesta 2001 vuoteen 2030 mennessä 15 %, mutta Oulun kaupungin läheisyyden,

työpaikkojen lisääntymisen ja liikenneyhteyksien kehittymisen (mm. moottoritieyhteys) myötä todellisen kasvun voidaan olettaa olevan vielä suurempi.

Maankäytön kehittyessä Limingan kirkonkylän kohta valtatiellä 8 muuttuu vähitellen taajamajaksoksi. Kunnassa on laajentamassa asemakaava-aluetta. Lisäksi tekeillä on asemakaavan muutoksia.

Kaavatilanne lyhyesti:

- Maakuntakaava: Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on vahvistettu 2005. Valtatielle 8 osoitetaan huomattavaa tien parantamista, joka on verrattavissa tien uus- tai laajennusinvestointeihin.
- Oulun seudun yleiskaava 2020 laajennus: Kaavassa varaudutaan pitkällä tähtäimellä vt 4 siirtoon ja 2 uuden eritasoliittymän rakentamiseen Limingan alueella. Valtatietä 8 kehitetään Limingan taajaman kohdalla liittymäjärjestelyin.
- Asemakaava: Kirkonkylän seudun asemakaavaan laaditaan muutosta Liminganportin alueen kehittämiseksi (vt 8 ja Kedonperäntien väliset korttelit). Kaavamuutoksella mahdollistetaan kaupan suuryksikön sijoittuminen alueelle. Lisäksi kirkonseudun asemakaavaa on laajennettu ja sitä on tarkoitus laajentaa edelleen valtatien 8 eteläpuolelle Ojanperänkankaan alueelle, niin että alueelle muodostuu väljä omakotitalopainotteinen asuinalue.

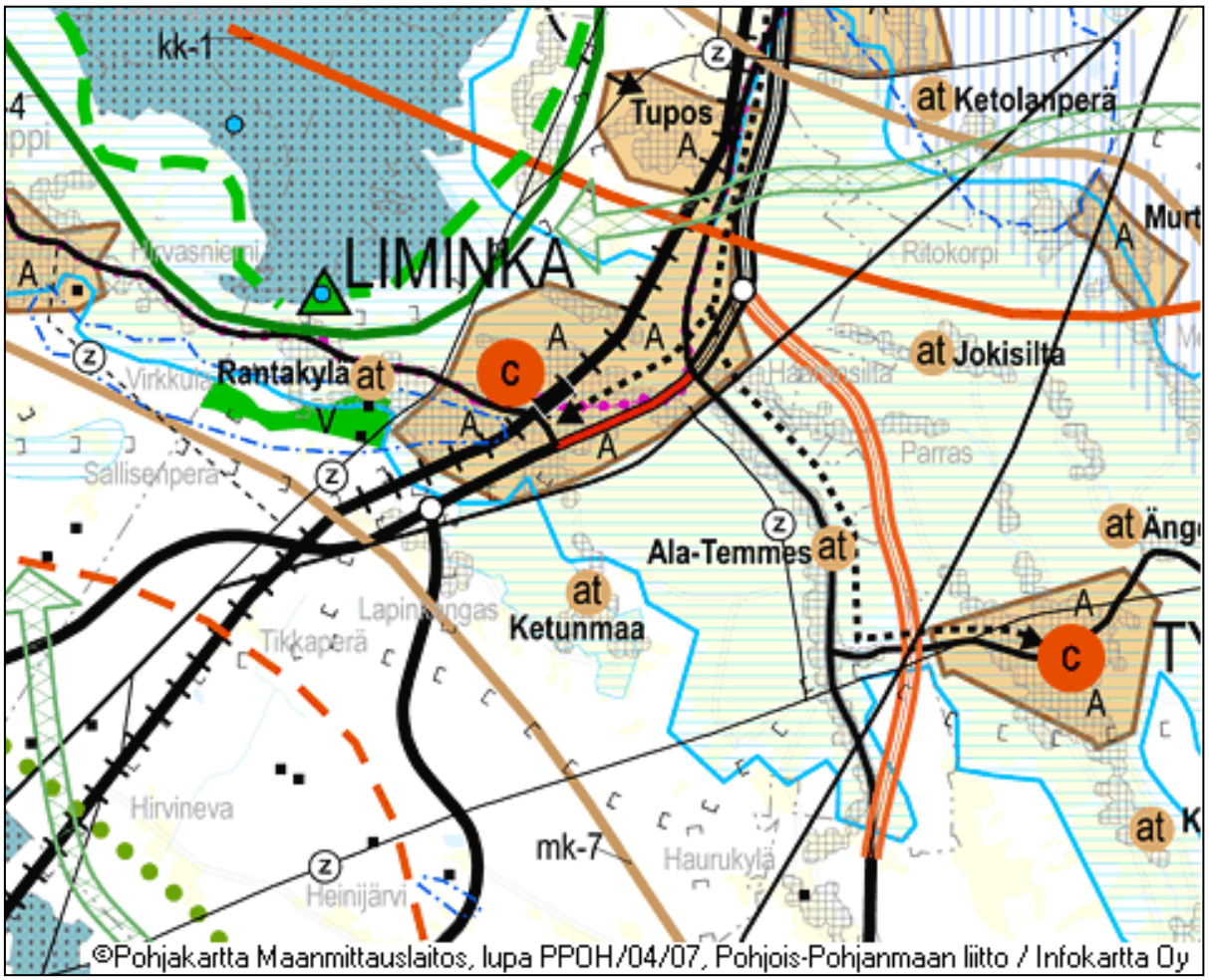

Kuva 7. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavasta.

1.9 Ympäristö

Ympäristön arvoalueet

Tutkittava tieosuus valtatiellä 8 sijoittuu Limingan lakeuden valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, jota leimaavat laajat peltoaukeat ja hoidetut maisema-alueet.

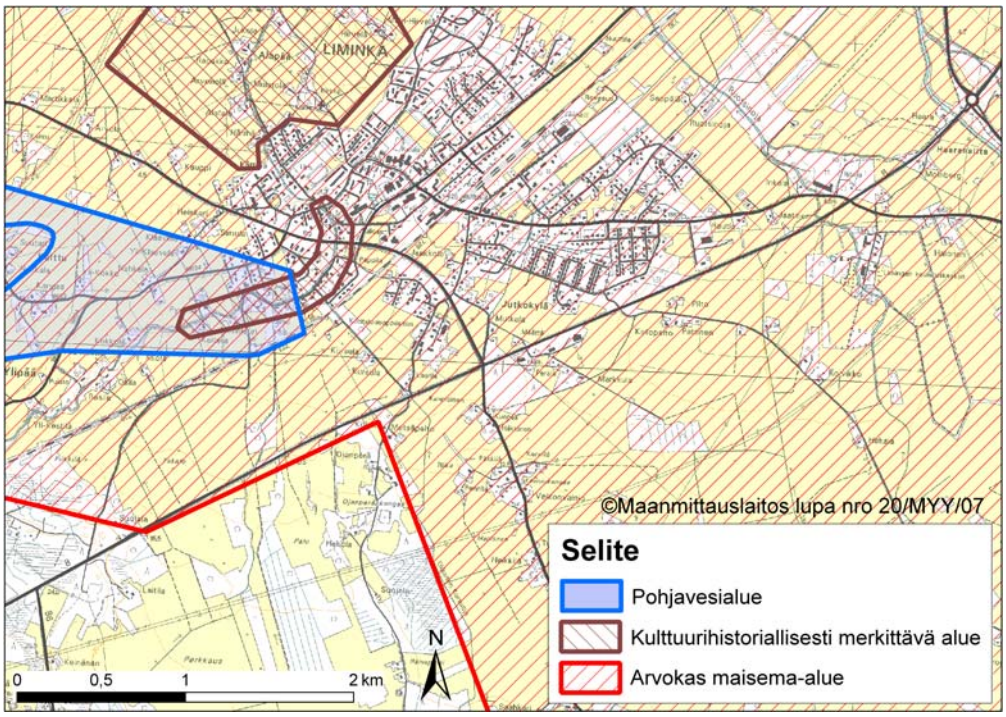

Kuva 8. Suunnittelualueen ympäristökohteita ja pohjavesialueet.

Limingan kirkonkylä on maakunnallisesti arvokasta maisemansuojelualuetta. Alueen läheisyydessä sijaitsee runsaasti kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ja rakennusryhmiä.

Lähin pohjavesialue sijaitsee Limingan kirkonkylän länsipuolella valtatien 8 ja maantien 813 välissä. Pohjavesialue ei ulotu valtatien alueelle, eikä alueella ole pohjavedenottoa. Tutkimusalueella ei näin ollen ole tarvetta erityisille pohjavedensuojaustoimenpiteille.

Melu

Tieliikenteen aiheuttama meluhaitta on pahin valtatien lähialueilla. Alava maa ja valtatien pitäminen nykyisessä korkeusasemassa ei tarjoa luontevaa mahdollisuutta meluhaitan poistamiseen.

Suurimmat suojaustarpeet valtatiellä 8 ovat Jutkoperän ja Kedonperän asuinalueiden kohdalla. Kunta on ryhtynyt toteuttamaan maavallirakenteisia, muodoltaan polveilevia melunsuojauksia valtatien varteen uusien asuinalueiden kohdille.

Tutkimusalueella on suoritettu melutason mittauksia vuonna 2003 ja 2004 Ojanperänkankaan kohdalla (Pentti Kela, Limingan kunta). Mittausten mukaan 55 dB melualue ulottuu valtatien 8 eteläpuolella noin 80-150 metrin etäisyydelle tiestä ja valtatien 8 pohjoispuolella noin 120-250 metrin etäisyydelle.

Maaperä- ja pohjaolosuhteet

Suunnittelualueen maanpinta on Lapinkankaan aluetta lukuun ottamatta +4…+8 metrin tasolla merenpinnasta. Alavilla alueilla pohjamaa on savista silttiä, Lapinkankaalla moreenia.

Aikaisemman yleissuunnitelman yhteydessä tehtyjen maaperätutkimusten perusteella alavilla alueilla on ohuen kuivakuorikerroksen alla useiden metrien vahvuinen löyhä silttikerros. Kova pohjamaa on -15…-20 m tasossa. Pohjaveden pinta on silttialueilla 2-3 metriä maanpinnasta ja Lumijoentien liittymäalueella esiintyy myös orsivettä, sekä paineellista pohjavettä.

Suunnittelualueella esiintyvät silttikerrokset ovat huomattavan kokoonpuristuvia ja häiriintymisherkkiä ja niiden leikkauslujuus on suhteellisen pieni, mikä edellyttää pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Edellä mainitut pohjaolosuhteet vaikeuttavat mahdollisten eritasoliittymien sekä alikulkujärjestelyiden rakentamista ja nostavat rakentamishankkeen kustannuksia.

2 VAIHTOEHTOTARKASTELUT

2.1 Yleistä

Vaihtoehtotarkasteluissa vertailtiin valtatien poikkileikkaustyyppiä sekä pääliittymien toteutusvaihtoehtoja. Rinnakkaisteiden ja poikittaisyhteyksien toteutustapoja ja sijaintia pohdittiin myös usealta kantilta, mutta varsinaista vaihtoehtovertailua niistä ei tehty, vaan niiden toteutustapa päätettiin keskustelun pohjalta.

2.2 Valtatien poikkileikkausvaihtoehdot

Valtatien tavoitetilanteeksi kirjattiin liikennemääräennusteiden ja tien liikenteellisen merkityksen pohjalta 2+2 –kaistainen tie, jossa mitoitusnopeus on 100 km/h ja tarvittaessa 80 km/h.

Aikaisemman yleissuunnitelman moottoritieluokkaista toteutusta pidettiin kehittämistarpeisiin ja rahoitusrealiteetteihin nähden ylimitoitettuna. Vaihtoehtokeskusteluissa pohdittiinkin mahdollisuutta toteuttaa ratkaisu mitoutukseltaan tiukempana ns. kapeapoikkileikkauksisena sekaliikennetienä. Vaihtoehtojen ero muodostui tällöin lähinnä keskikaistan ja kokonaispoikkileikkauksen mitoituksesta.

Vaihtoehtona 1 tarkasteltiin ratkaisua, jossa keskikaista on 2-metrinen, kaiteellinen (yksi kaide) ja ajoradat leveydeltään 8,5-metriset.

Vaihtoehtona 2 tarkasteltiin 6,5 metrisellä viherkeskikaistalla varustettua vaihtoehtoa, jossa on kaidepari. Ajoaradat ovat leveydeltään 8,5-metriset.

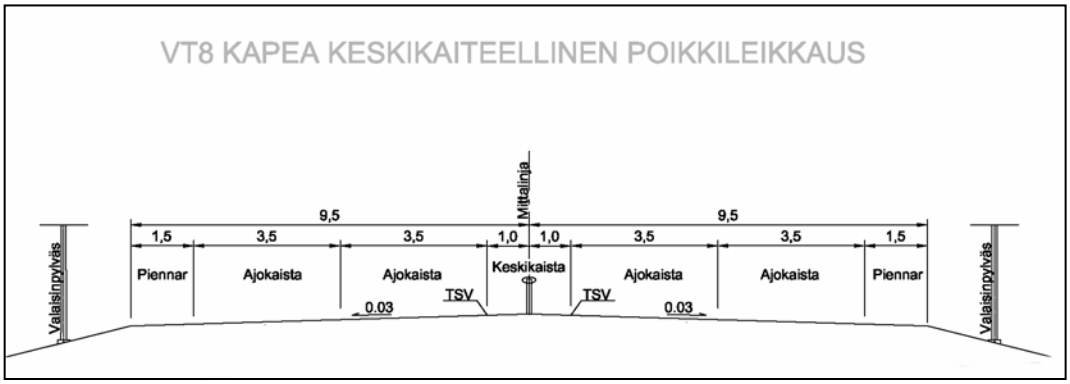

Kuva 9. Valtatien poikkileikkausvaihtoehto 1: kapea, kaiteellinen keskikaista

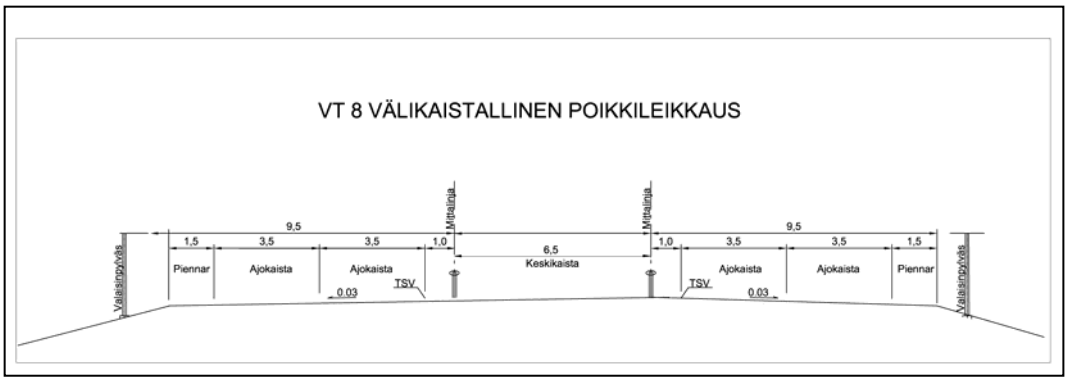

Kuva 10. Valtatien poikkileikkausvaihtoehto 2: välikaista 6,5 m

Vaihtoehtoja vertailtaessa todettiin, että molemmat vaihtoehdot toimivat hyvin liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden näkökulmista. Keskikaistan lisäleveydellä ei katsottu saavutettavan lisäetua. Vaihtoehto 2 on kalliimpi ratkaisu, koska vaatii leveämmän tierakenteen ja kaksi kaidetta. Vaihtoehdossa 1 tierakenteen kokonaisleveys on kapeampi, jolloin rakentamiskustannussäästön lisäksi tiealueen leveys jää kirkonkylän kohdalla toivotusti kapeammaksi.

2.3 Eritasoliittymävaihtoehdot

Lumijoentien liittymän vaihtoehtotarkastelut

Lumijoentien eritasoliittymävaihtoehtoina tutkittiin kolmea eri ratkaisua. Valtatien 8 linjaus on kaikissa vaihtoehdoissa pidetty nykyisellä linjauksella. Tietä esitetään levitettäväksi molemmille puolille. Päätien poikkileikkauksena on käytetty kapeaa, keskikaiteellista poikkileikkausta. Liittymätyypin valintaa pohdittiin sekä liikenteellisten että maankäytöllisten kehittymistarpeiden ja -tavoitteiden näkökulmasta. Kevyen liikenteen väylä on kaikissa vaihtoehdoissa sijoitettu Lumijoentien länsipuolelle, jossa se täydentää parhaiten nykyistä kevytliikenneverkkoa sekä tukee maankäytön kasvusuuntia.

Vaihtoehdot eroavat toisistaan lähinnä ramppijärjestelyiltään. Sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta on parempi, jos pääliikennevirta pääsee kääntymään ramppiliittymässä oikealle eikä kevyen liikenteen tarvitse ylittää montaa ramppia tasossa. Vaihtoehdossa 1 on valtatien eteläpuolella sijaitseva katu liitetty ramppiliittymän kanssa vastakkain, kun muissa vaihtoehdoissa yleisen tieverkon rampit pidetään erillään katuverkosta. Tiehierarkian ja opastettavuuden kannalta vaihtoehto 1 saattaa olla jossain määrin hankala. Kunnan näkökulmasta vaihtoehto 1 on toimiva, koska tällöin ei rakenneta kohdalle kahta tietä (ramppi + katu) rinnakkain.

KVL> 8000 ajon/vrk ⇨ kaksiramppinen ratkaisu					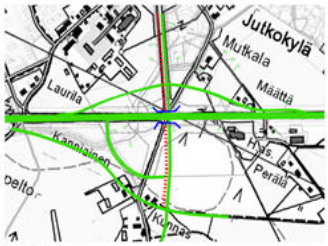	
VAIKUTUS	Ve1		VE2		VE3	
Liikenneturvallisuus	-	Oulusta Limingan keskustaan suurin liikennevirta vasemmalle kääntyvänä	+	Oulusta Limingan keskustaan suurin liikennevirta oikealle kääntyvänä	+	Oulusta Limingan keskustaan suurin liikennevirta oikealle kääntyvänä
	-	Suurin liikennevirta Limingan keskustasta Ouluun vasemmalle kääntyvä virta	+	Limingan keskustasta Ouluun suurin liikennevirta oikealle kääntyvänä	+	Limingan keskustasta Ouluun suurin liikennevirta oikealle kääntyvänä
	+	Limingan kaava-alueiden välisen liikenteen suurin virta oikealle kääntyvänä	-	Limingan kaava-alueiden välisen liikenteen suurin virta vasemmalle kääntyvänä	-	Limingan kaava-alueiden välisen liikenteen suurin virta vasemmalle kääntyvänä
	+	kevyenliikenteen ramppiylitys sivutielle liittyvällä rampilla (suurin virta Oulusta)	-	kevyenliikenteen ramppiylitys sivutieltä lähtevällä rampilla (suurin virta Ouluun)	- -	kevyenliikenteen ylitykset kahdessa ramppiliittymässä
Liikenteen sujuvuus	+	kohtalainen	++	hyvä	+++	sujuva
Tieverkko ja maankäyttö	+++	kevyenliikenteen yhteydet hyvät	++	kevyenliikenteen yhteydet hyvät	+	kevyenliikenteen yhteydet melko hyvät
	+	sallii kaavatieverkon nykyisen ratkaisun	-	ei salli kaavatieverkolla nykyistä ratkaisua täysin	-	ei salli kaavatieverkon nykyistä ratkaisun täysin

Kuva 11. Lumijoentien eritasoliittymän vaihtoehtovertailu.

Eritasoliittymävaihtoehtojen vertailussa päädyttiin vaihtoehtojen yhdistelmään. Kehittämisselvityksessä sovittiin viimeisteltäväksi ratkaisu, jossa:

- Lumijoentien linjausta siirretään hieman länteen päin (säästää kiinteistöjen aluetta)
- liittymän pohjoispuolelle esitetään suorat rampit
- valtatien etelänpuoleinen silmukkaramppi sijoitetaan kaakkoisneljännekseen
- katu liitetään ramppiliittymää vastapäätä; liittymätyyppinä kiertoliittymä
- kevytliikenteen yhteys Lumijoentien länsipuolelle samaan risteyssiltaan väylän kanssa.

Ratkaisu on liikenneturvallisuudeltaan hyvä (++), koska suurin liikennevirta Oulusta Liminkaan pääsee kääntymään oikealle ja Limingasta Ouluun lähtevä liikenne pääsee rampille kiertoliittymän kautta. Kevyen liikenteen ramppiylitys on vähäliikenteisempien ramppien kohdalla (+) ja yhteydet ovat hyvät (+++). Liikenne on sujuvaa (+++) ja ratkaisu tukee katuverkon ratkaisuja (+). Viimeistelty ratkaisu on esitetty liitepiirustuksessa 2.

Kurkitien liittymän vaihtoehtotarkastelut

Kurkitien eritasoliittymän toteuttamiseksi valtatietä joudutaan siirtämään etelään päin. Valtatien vaakageometrian muutos edellyttää mitoitusnopeuden laskemista nopeuteen 80 km/h. Tielinjan siirron ansiosta Limingan keskustan puoleiset rampit voidaan sijoittaa nykyisen valtatien kohdalle ja Kurkitie saadaan vietyä valtatien alitse riittävän loivalla geometrialla. Kurkitien vieminen valtatien ali on ainoa järkevä ratkaisu sekä tiegeometrian, tilatarpeen että maisemallisten tekijöiden kannalta. Kurkitien rinnalle on esitetty varaus kevyen liikenteen väylälle.

Toteutustavan osalta tarkasteltiin kahta eritasoliittymävaihtoehtoa. Vaihtoehtojen eroksi muodostui lopulta etelänpuoleisten ramppijärjestelyjen erilaisuus.

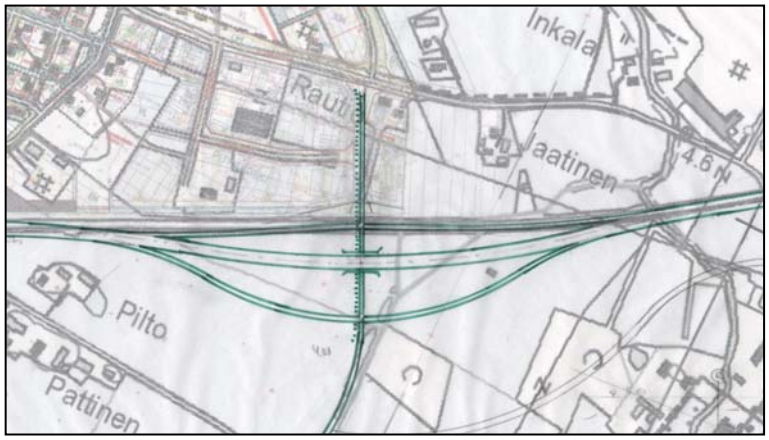

Kuva 12. Kurkitien eritasoliittymävaihtoehto 1.

Kuva 13. Kurkitien eritasoliittymävaihtoehto 2.

Vaihtoehtojen vertailussa todettiin vaihtoehdon 1 täyttävän maankäytölliset tavoitteet parhaiten, koska ramppien tilatarve on pienempi kuin vaihtoehdossa 2. Molemmat vaihtoehdot täyttävät liikenteelliset tavoitteet hyvin, tosin vaihtoehdossa 2 pääliikennevirta kirkonkylältä Oulun suuntaan pääsee kääntymään oikeaoppisesti oikealle. Tätä ei kuitenkaan nähty ongelmalliseksi, vaan asiaan voidaan vaikuttaa esimerkiksi ramppiliittymätyypin valinnalla (kiertoliittymä). Jatkosuunnitteluun valittiin vaihtoehto 1.

3 VALTATIEN 8 KEHITTÄMINEN

3.1 Tavoitetilanne vuonna 2030

Valtatie 8 ja liittymät

Tavoitetilanteessa vuonna 2030 valtatie 8 on koko tarkasteluosuudella korkealuokkainen 2+2 –kaistainen sekaliikennetie. Ajoradat on erotettu toisistaan keskikaiteella. Poikkileikkaustyyppi ja ehdotus ohjeelliseksi liikennealueeksi on esitetty raportin liitteessä 4.

Valtatiellä on tavoitetilanteessa neljä yleisen tien eritasoliittymää: Paavolantien, Lumijoentien, Kurkitien ja Haaransillan liittymät. Muita liittymiä valtatielle ei ole.

Rinnakkaistiet ja poikittaisyhteydet

Valtatien rinnalla on tavoitetilanteessa kattava rinnakkaistieverkko, joka muodostuu yleisen tieverkon paikallisteistä ja kaduista. Rinnakkaistiet tarjoavat sekä ajoneuvo- että kevytliikenteelle vaihtoehtoisen reitin valtatien suuntaiselle liikkumiselle. Vaihtoehtoista reittiä käyttävät asemakaava-alueen sisällä liikkuvat kulkijat, joilla ei ole tarvetta tulla valtatielle sekä valtatien suuntainen hitaampi liikenne (maatalousajoneuvot, polkupyöräilijät jne.). Rinnakkaistieverkolta pääsee valtatielle eritasoliittymien kautta.

Tarkasteluosuudella on kattavat ja turvalliset eritasoyhteydet valtatien poikki sekä ajoneuvo- että kevytliikenteelle. Ajoneuvoliikenteelle on mahdollisuus valtatien alitukseen neljän eritasoliittymän lisäksi kahden alikulkusillan kautta, jotka sijaitsevat Paavolantien ja Lumijoentien välisellä osuudella. Kevyen liikenteen poikittaisreittejä on tarkasteluosuudella yhteensä seitsemän, joista kahden kautta (Paavolantien länsipuolella oleva ja Kedonperäntien nykyisen liittymän kohdalla olevat alikulkukäytävät) ohjataan kulkemaan myös moottorikelkkareitti.

Rinnakkaistiet ja poikittaisyhteydet on esitetty raportin yleiskartta-liitteessä.

3.2 Hankkeen vaikutukset ja tavoitteiden toteutuminen

Kehittämällä valtatie koko tarkasteluosuudella 2+2 –kaistaiseksi, keskikaiteelliseksi tieksi, jossa liittyminen tapahtuu eritasoliittymien kautta, saadaan valtatien palvelutaso nostettua korkealuokkaiseksi, palvelutasoluokkaan A-B.

Liikkuminen on sujuvaa ja turvallista. Kohtaamisonnettomuudet on estetty keskikaiteella ja liittyminen valtatielle tapahtuu eritasoliittymien kautta. Pitkämatkainen liikenne on erotettu paikallisesta liikenteestä. Valtatien poikittainen liikenne kulkee eri tasossa. Kevyelle liikenteelle on omat väylänsä. Paikallinen liikenne voi käyttää rinnakkaistieverkkoa alueen sisäiseen liikkumiseen.

Toimenpiteiden alustavaa turvallisuusvaikutusta arvioitiin Tarva-ohjelman avulla vuoden 2007 tilanteessa. Poikkileikkauksen muutoksella saadaan onnettomuus vähenemäksi noin 1 henkilövahinkoon johtanut onnettomuus/vuosi. Vastaavasti eritasoliittymän turvallisuusvaikutus on 0,2 onn./vuosi.

Tiejärjestelyt tukevat kunnan maankäytön kehittämisajatuksia ja mahdollistavat Limingan keskusta-alueen toimintojen kehittämisen valtatien molemmin

puolin. Liikkuminen asemakaava-alueen sisällä esimerkiksi asuinalueiden ja keskustan välillä on sujuvaa ja turvallista eikä edellytä valtatien liikenteen sekaan poikkeamista.

Tieympäristön yleisilme on rauhallinen ja sopeutuu alavaan maisemaan. Eritasoliittymissä poikittainen väylä on keskusta-alueella viety valtatien alitse. Valtatien korkeusasema säilyy lähellä nykyistä eikä suuria pengerryksiä tarvita. Rakentaminen viimeistellään laadukkaalla vihertyöllä, jossa kasvivalinnat tehdään paikallisuuden mukaan.

Tieliikenteen aiheuttama meluhaitta on jatkossakin pahin valtatien lähialueilla. Massiivisia meluaitoja tai muita maisemaa voimakkaasti muuttavia tai näkymiä rajoittavia rakenteita ei Limingan keskustan kohdan esitetä käytettäväksi. Kunta jatkaa aloittamaansa meluvallien rakentamista kaava-alueiden rakentumisen myötä. Meluvallien sijoittamisessa huomioidaan valtatien kehittämisen tilatarve. Väline- ja toteutustekniikkojen kehittyminen tuo meluhaitan pienentämiseen uusia tieteknisiä keinoja, kuten melua vaimentavat kaiderakenteet ja hiljainen asfaltti, joiden käyttöä kannattaa jatkosuunnittelussa pohtia.

Joukkoliikennepysäkit toteutetaan eritasoliittymien yhteyteen.

3.3 Kehittämispolku ja alustava kustannusarvio

Tiejärjestelyjen kehittäminen tapahtuu vaiheittain. Kehittämispolku on määritelty maanäytön kehitysnäkymien ja liikennemäärien kasvuennusteen mukaan. Toimenpiteiden kokonaiskustannukset on laskettu osittain vuoden 2005 tienpidon kustannustoteutumisen ja osin arvion perusteella liittymäkohtaisesti sekä kilometrihinnoilla. Maanrakennusindeksi = 127, vuonna 2000 = 100.

Kehittämispolun vaiheet ovat

Vaihe 1

Lähivuosien kiireisinä toimenpiteinä ovat valtatien pääliittymien, Kurkitien ja Lumijoentien, kehittäminen vastaamaan lisääntyneen liikenteen tarpeita, liikenteen ohjaaminen käyttämään valittuja reittejä (Kedonperäntien läpiajokielto) sekä katujärjestelyjen kehittäminen keskusta-alueella vastaamaan valtatiellä tehtäviä toimenpiteitä ja kaupallisten toimintojen liikenteellisiä tarpeita. Päätoimenpiteet ovat:

- Lumijoentien nelihaaraliittymän porrastus ja alikulkukäytävä rakennetaan vuonna 2007. Valtatielle rakennetaan myös oikealle kääntymiskaistat. Liittymän toteutuksessa on huomioitu varautuminen liikennevaloihin (kaistajärjestelyt, putkitus).
- Valtatien 8 nopeusrajoituksen laskeminen 60 km/h:ssa Kurkitien liittymän kohdalla (toteutetaan, mikäli Kurkitien liikenne lisääntyy Liminganportin maankäytön toteutumisen myötä).
- Valtatien 8 nopeusrajoituksen laskeminen 80 km/h:ssa Lapinkankaan liittymän ja Lumijoentien liittymän välisellä osuudella.
- Valtatien 8 automaattisen nopeusvalvonnan laajentaminen Limingan kirkonkylän kohdalle
- Kedonperäntien läpiajokiellon tehostaminen ja liikenteen ohjaaminen käyttämään Kurkitien liittymää. Keinoina tiedottaminen ja valistus, nope-

ustason alentaminen, hidasterakenteet (töyssyt, kavennukset tms. hidasteet) ja valvonta (kunta toteuttaa).

- kirkonkylän katuliittymien ja kiinteistöliittymien mahdolliset uudelleen järjestelyt vastaamaan kaupallisten toimintojen liikenteellisiä tarpeita (Pitkäkoskentie-Kurkitie-Kedonperäntie –alueella) sekä ohjaamaan valtatielle suuntautuvaa liikennettä hallitusti Lumijoentie ja Kurkitien liittymiin (kunta toteuttaa).

Valtatien 8 parantaminen vaiheittain	**Kustannusarvio**
VAIHE 1	
Lumijoentien liittymäjärjestelyt	
- valtatien kanavointi ja kaistajärjestelyt, alikukukäytävä, valaistus valtatielle	1 030 000 €
- rinnakkaistiet ja kevyenliikenteen väylät	962 000 €
Valtatien liikenneturvallisuus	
- nopeusrajoitusten laskeminen Kurkitien liittymän kohdalla ja välillä Paavolantie-Lumijoentie	1 000 €
- valtatien automaattisen nopeusvalvonnan laajentaminen Limingan kirkonkylän kohdalla	13 800 €
Kedonperäntien liikenneturvallisuus	
- nopeustason alentaminen, hidasterakenteet	30 000 €
Katuliittymien kunnostaminen	
- katuliittymien uudellen järjestelyt Pitkäkoskentie-Kurkitien-Kedonperäntien -alueella	30 000 €
Yhteensä	2 066 800 €
VAIHE 1 YHTEENSÄ	**2,07 M€**

Vaihe 2

Yleisen liikenteen lisääntyminen ja asukasluvun kasvu yhdessä Limingan kirkonkylän kaupallisten toimintojen kehittymisen kanssa kasvattaa liikennemääriä ja tuo valtatien liittymiin toimivuusongelmia. Valtatien pitkämatkainen liikenne on niin tiheä, että Kurkitien ja Lumijoentien liittymissä valtatielle liittyminen ja valtatieltä vasemmalle kääntyminen alkaa olla ajoittain hyvin vaikeaa. Toimenpiteet ovat:

- Lapinkankaan liittymän kanavointi.
- Lumijoentien liittymän varustaminen liikennevaloilla.
- Kurkitien liittymään kanavointi ja liikennevalot. Kurkitie kanavoidaan ja kaistoitetaan niin, että Kurkitieltä vasemmalle, katuliittymiin kääntyville on omat kääntymiskaistansa.
- Kevyen liikenteen alikulkukäytävä valtatielle Ojanperänkankaan ja Kaarteenahon asuinalueiden välille.
- Kevyen liikenteen väylästön täydentäminen kirkonkylän ja Ojanperänkankaan asuinalueen välillä (kunta toteuttaa).
- Maankäytön kehittymisen edellyttämät rinnakkaistiejärjestelyosuudet (katu tai yksityistie, kunta toteuttaa).

Vaiheen 2 toimenpiteiden aikaistusta (toteutus vaiheessa 1) voidaan harkita, jos maankäyttö kehittyy ennakoitua nopeammin ja liikenneolosuhteet sitä vaativat.

Valtatien 8 parantaminen vaiheittain	Kustannusarvio
VAIHE 2	
Lapinkankaan liittymän kanavointi	150 000 €
Lumijoentien liittymän liikennevalot	70 000 €
Kurkitien liittymäjärjestelyt	
- valatien kanavointi ja Kurkitien kaistajärjestelyt	
- liittymän varustaminen liikennevaloilla	250 000 €
Alikulkukäytävän rakentaminen valtatielle (Ojanperänkangas)	190 000 €
Kevyenliikenteen väylän rakentaminen	
- väylän rakentaminen Kirkonkylän ja Ojanperänkankaan asuinalueen välille noin 2 km	263 000 €
Rinnakkaistiejärjestelyt	300 000 €
Yhteensä	1 073 000 €
VAIHE 2 YHTEENSÄ	**1,07 M€**

Vaihe 3

Vuoteen 2020 mennessä valtatien liikenteen ennustetaan kasvavan 1,3-kertaiseksi (9000…13000 ajon./d) nykyisestä ja Limingan kirkonkylässä ennustetaan olevan 5700 asukasta (nykyisin 4060). Yleinen liikenteen kasvu sekä maankäytön kehittymisen tuoma liikenteellinen lisäys aiheuttavat sen, että liikennevalojen toimivuus pääliittymissä alkaa olla heikko. Liikenteen palvelutaso laskee huonolle tasolle. Ohittaminen on hankalaa ja kohtaamisonnettomuuksien riski kasvaa. Toimenpiteet ovat:

- Valtatien muuttaminen 2+2 –kaistaiseksi keskikaiteelliseksi sekaliikennetieksi välillä Lumijoentie-Haaransilta.
- Lumijoentien, Kurkitien ja Haaransillan liittymien muuttaminen eritasoliittymiksi (pääliittymät voivat olla alkuvaiheessa tasoliittymiä, eritasoliittymien toteutus riippuu liikennemäärien kehittymisestä alueella ja valtatien 4 parantamisratkaisusta; tehdäänkö uusi moottoritieosuus Haaransillan liittymän ohi vai kulkeeko 4-tie jatkossakin Haaransillan liittymän kautta).
- Maantien 18629 tasoliittymän katkaiseminen ja uuden rinnakkaistieyhteyden rakentaminen Kurkitien eritasoliittymään.
- Uusi rinnakkaistieyhteys välille Lumijoentie-Kurkitie.
- Kevyen liikenteen väylä Lumijoentien liittymän ja Kedonperäntien nykyisen liittymän välille sekä alikulkukäytävät kirkonkylässä Jutkokylän kohdalle sekä Kedonperäntien (myös moottorikelkkareitti) liittymän kohdalle

Valtatien 8 parantaminen vaiheittain	Kustannusarvio
VAIHE 3	
Valtatien rakentaminen 2-ajorataiseksi välillä Lumijoentie- Haaransilta	
- Valtatien rakentaminen 2+2-keskikaiteelliseksi välille Lumijoentie- Haaransilta	2 035 000 €
- Lumijoentien, Kurkitien ja Haaransillan liittymien rakentaminen eritasoliittymiksi	11 000 000 €
- Maantien 18629 liittymän katkaiseminen , uusi rinnakkaistieyhteys Kurkitien liittymään	600 000 €
- rinnakkaistieyhteys välille Lumijoentie-Kurkitie	1 380 000 €
- kevyen liikenteen väylä Lumijoentien liittymän ja Kedonperäntien liittymän välille	250 000 €
- alikulkukäytävät Jutkokylän kohdalle ja Kedonperäntien liittymän kohdalle (moottorikelkareitti)	390 000 €
Yhteensä	15 655 000 €
VAIHE 3 YHTEENSÄ	**15,66 M€**

Vaihe 4

Vuoteen 2030 mennessä valtatien liikenteen ennustetaan kasvavan 1,5-1,6 -kertaiseksi nykyisestä. Ylivieskan liittymästä alkaa olla vaikeuksia päästä valtatielle etenkin vasemmalle ja valtatien liikennemäärä on kasvanut niin, että myös Ylivieskantien ja Lumijoentien välisellä osuudella sujuvuusongelmia alkaa esiintyä ja ohittaminen on vaikeaa. Toimenpiteet ovat:

- Lapinkankaan eritasoliittymän toteuttaminen.
- Valtatien muuttaminen 2+2 –kaistaiseksi keskikaiteelliseksi sekaliikennetieksi, tasoliittymien poistaminen, alikulkusiltojen rakentaminen ja rinnakkaistiet välillä Paavolantie-Lumijoentie (tätä edeltävänä välivaiheena voidaan harkita valtatien toteuttamista aluksi vain 1+1 –kaistaisena tienä).

Valtatien 8 parantaminen vaiheittain	**Kustannusarvio**
VAIHE 4	
Valtatien rakentaminen 2-ajorataiseksi välillä Paavolantie - Lumijoentie	
- Valtatien rakentaminen 2+2-keskikaiteelliseksi välille Paavolantie-Lumijoentie	4 788 000 €
- Tasoliittymien poistaminen, alikulkusillat ja rinnakkaistiet välille Paavolantie-Lumijoenti	4 973 000 €
- Lapinkankaan eritasoliittymän rakentaminen	2 800 000 €
Yhteensä	12 561 000 €
VAIHE 4 YHTEENSÄ	**12,56 M€**

Alustava kustannusarvio

Kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 31,40 miljoonaa euroa, josta valtatien yleisten teiden eritasoliittymien rakentamisen osuus on noin 13,80 miljoonaa euroa. Maanrakennusindeksi = 127, vuonna 2000 = 100.

Alla esitetyissä taulukoissa on esitetty kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden kustannukset neljässä eri kehittämisvaiheessa.

Valtatien 8 parantaminen vaiheittain	**Kustannusarvio M€**
VAIHE 1 YHTEENSÄ	**2,07**
VAIHE 2 YHTEENSÄ	**1,07**
VAIHE 3 YHTEENSÄ	**15,66**
VAIHE 4 YHTEENSÄ	**12,56**
Kehittämispolun vaiheet yhteensä	**31,36**

Taulukko 1. Alustava kustannusarvio osavaiheittain

4 JATKOTOIMENPITEET

Valtatien 8 kehittämisselvitys esitellään kesällä 2007 Limingan kunnan edustajille. Esittelyn jälkeen tiepiiri pyytää selvityksestä lausunnon kunnalta ja muilta sidosryhmiltä. Lausuntojen perusteella Tiehallinto ohjeistaa jatkosuunnittelun. Ohjeistus antaa samalla eväät maankäytön suunnittelulle valtatien läheisyydessä kirkonkylän kohdalla..

5 LIITTEET

Yleiskartta

Suunnitelmakartta: Lumijoentien liittymä

Suunnitelmakartta: Kurkitien liittymä

Valtatien poikkileikkaus

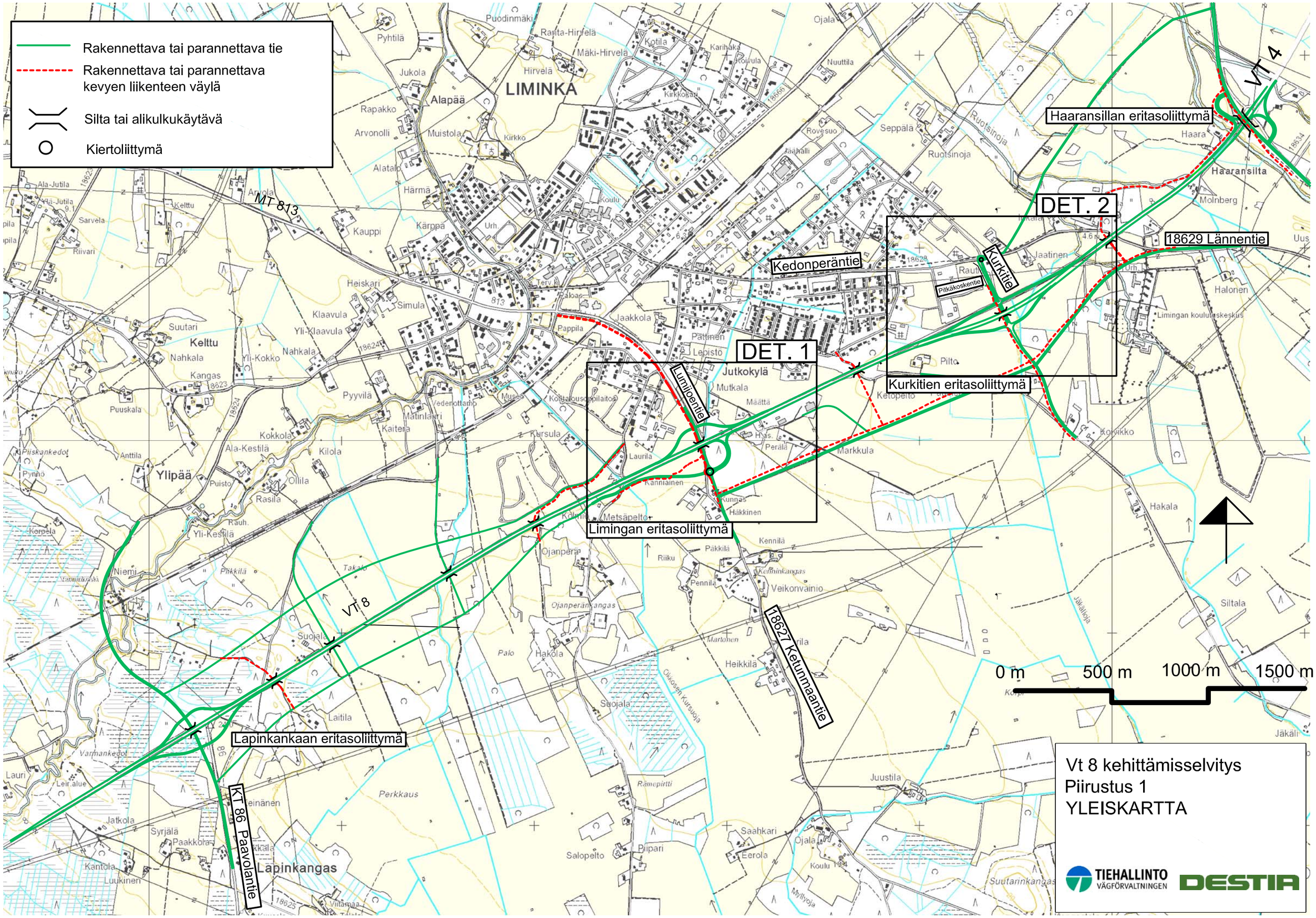
Rakennettava tai parannettava tie
Rakennettava tai parannettava kevyen liikenteen väylä
Silta tai alikulkukäytävä
Kiertoliittymä
LIMINKA
Alapää
Ylipää
Kelttu
Lapinkangas
Jutkokylä
MT 813
VT 8
VT 4
DET. 1
DET. 2
Haaransillan eritasoliittymä
18629 Lännentie
Kedonperäntie
Kurkitie
Pitkäkoskentie
Kurkitien eritasoliittymä
Lumijoentie
Limingan eritasoliittymä
18627 Ketunmaantie
Lapinkankaan eritasoliittymä
KT 86 Paavolantie
0 m
500 m
1000 m
1500 m
Vt 8 kehittämisselvitys
Piirustus 1
YLEISKARTTA
TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN
DESTIA

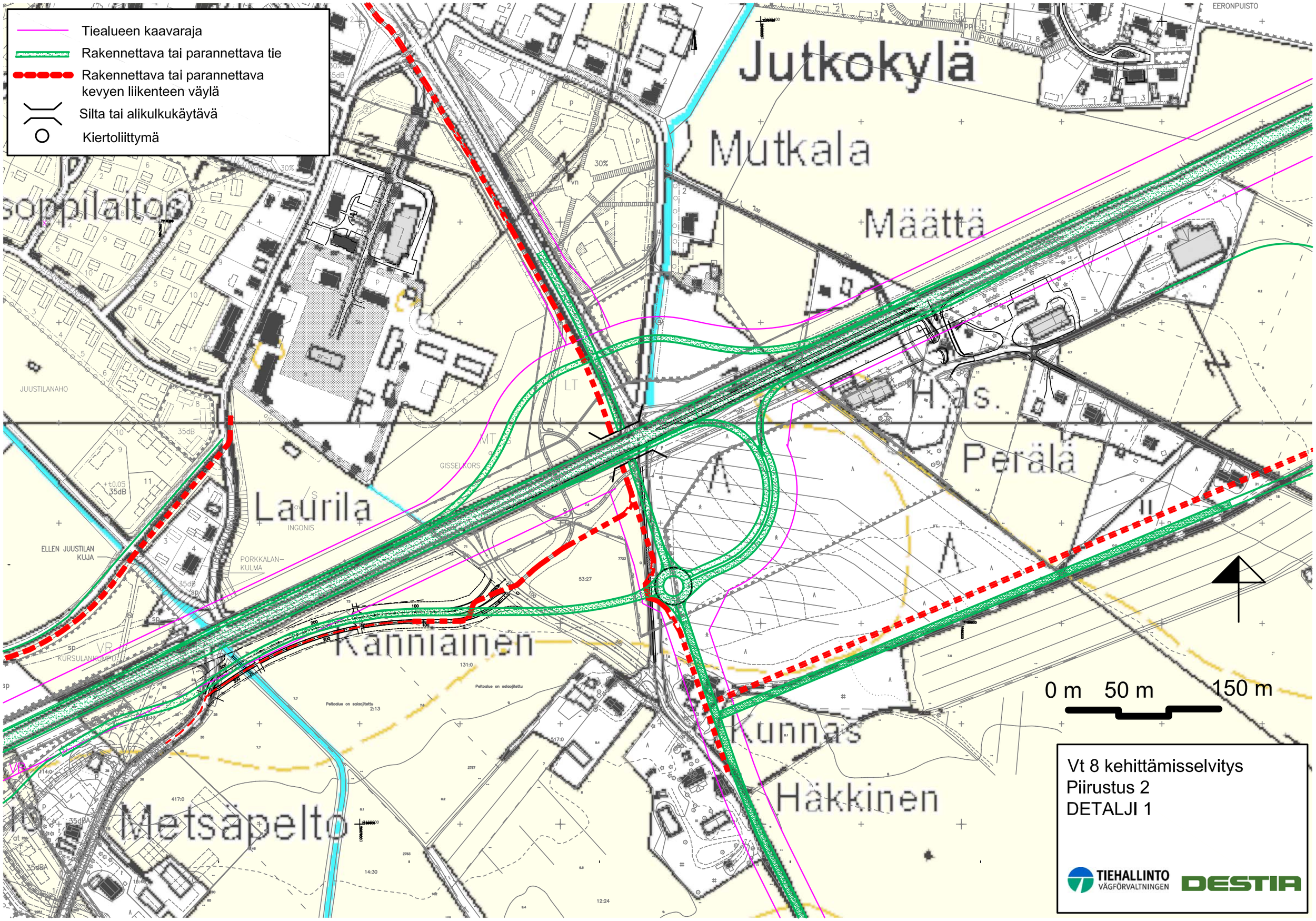

Vt 8 kehittämisselvitys
Piirustus 2
DETALJI 1

TIEHALLINTO VÄGFÖRVALTNINGEN
DESTIA

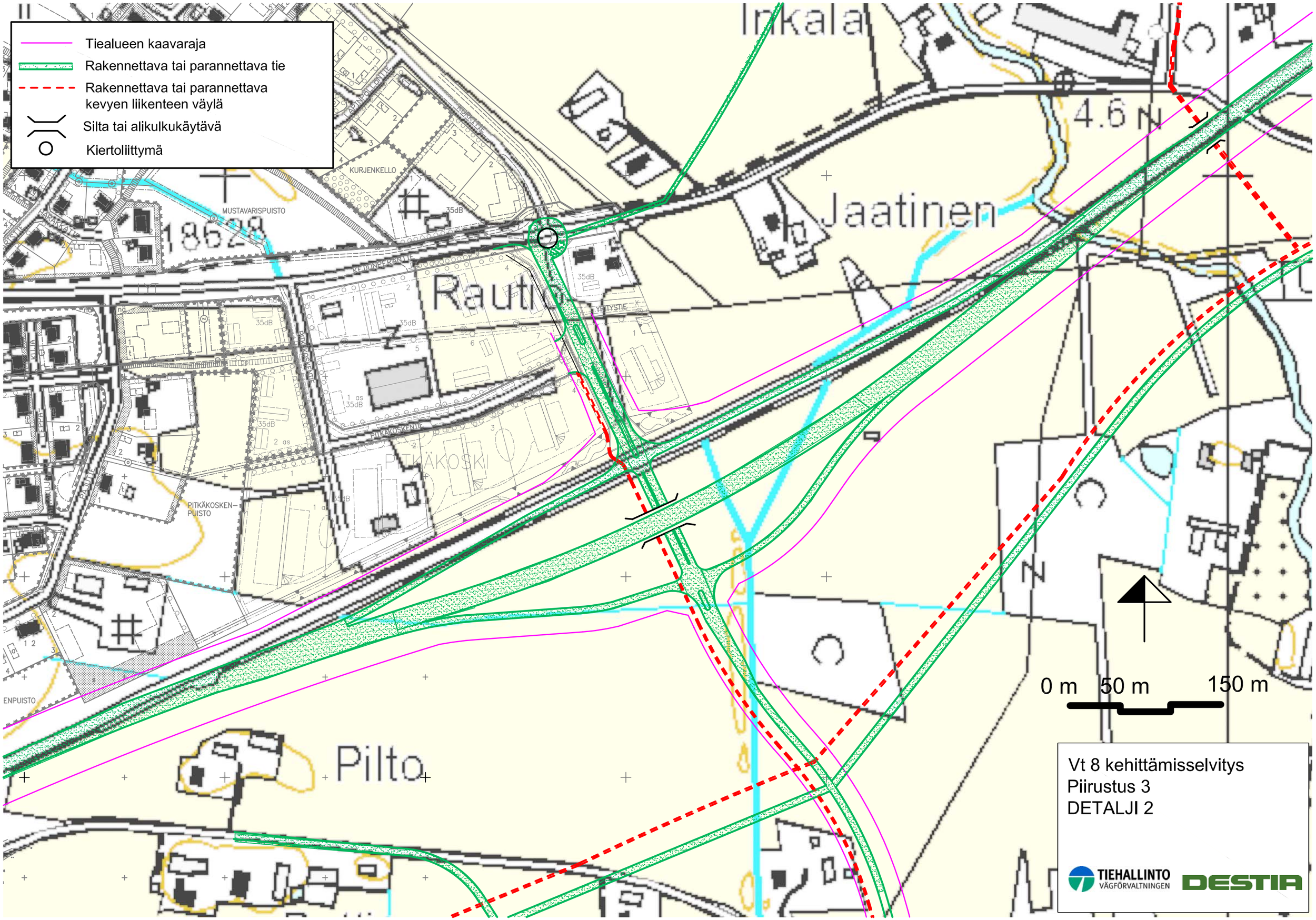
Tiealueen kaavaraja
Rakennettava tai parannettava tie
Rakennettava tai parannettava kevyen liikenteen väylä
Silta tai alikulkukäytävä
Kiertoliittymä
Inkala
Jaatinen
Rautio
Pilto
PITKÄKOSKI
MUSTAVARISPUISTO
KURJENKELLO
PITKÄKOSKENTIE
PITKÄKOSKEN-PUISTO
KEDINPERANTIE
YHTYSTIE
35dB
4.6 N
0 m
50 m
150 m
Vt 8 kehittämisselvitys
Piirustus 3
DETALJI 2
TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN
DESTIA

VT 8 KAPEA KESKIKAITEELLINEN POIKKILEIKKAUS

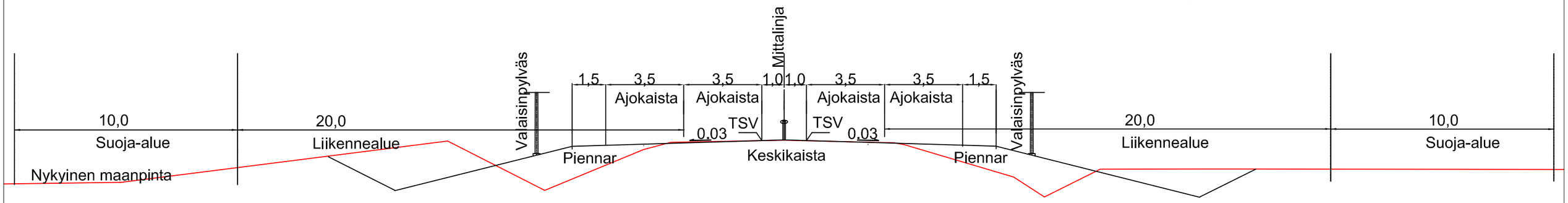

Vt 8 kehittämisselvitys
Piirustus 4
Vt 8 keskikaiteellinen poikkileikkaus

TIEHALLINTO VÄGFÖRVALTNINGEN DESTIA